Товариство з обмеженою відповідальністю «Всеосвіта»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора ТОВ «Всеосвіта»
№ 21 від 27 липня 2026 р.
_____ Іван ЛИТВИНЕНКО

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників для роботи у закладах освіти (за видом «вебінар»)

«ДОБРОЧЕСНІСТЬ І ШІ В ЩОДЕННОМУ ОЦІНЮВАННІ»

Розробники: ТОВ «Всеосвіта» та Ольга Щербина, директор ВСП «Кібернетичний фаховий коледж» ЕТІ імені Роберта Ельворті.

Напрям підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей, дотримання академічної доброчесності, використання інформаційно-цифрових технологій в освітньому процесі.

Розроблено: програму укладено відповідно до сучасної державної освітньої політики, Закону України «Про освіту», професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» та п. 10 постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами і доповненнями).

Термін дії програми: постійно

© ТОВ «Всеосвіта», 2026.

м. Київ – 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: доступність генеративного штучного інтелекту створює для педагогів практичну потребу визначати допустимі межі його використання, перевіряти власний внесок учня та оцінювати досягнуті результати навчання за зрозумілими критеріями. Програма поєднує напрями методики й оцінювання, цифрової компетентності та академічної доброчесності й спрямована на розвиток інформаційно-цифрової та оцінювально-аналітичної компетентностей учителя через опрацювання повсякденних ситуацій очного, дистанційного і змішаного навчання.

Цільова група: педагогічні працівники, керівники та заступники керівників закладів загальної середньої освіти; керівники методичних об'єднань, консультанти центрів професійного розвитку педагогічних працівників.

Обсяг (тривалість): 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС.

Особливості реалізації програми: програма реалізується у вигляді короткострокового інтенсивного навчання (вебінару) з акцентом на практичні правила визначення допустимих меж використання ШІ, адаптацію навчальних завдань і надання обґрунтованого зворотного зв'язку.

Вид підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації (участь у вебінарі).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: удосконалити інформаційно-цифрову та оцінювально-аналітичну компетентності педагогів відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» шляхом опанування підходів до доброчесного використання генеративного ШІ й оцінювання власного внеску учня. Сформувати вміння визначати правила роботи з ШІ, адаптувати навчальні завдання та критерії їх оцінювання і надавати обґрунтований зворотний зв'язок.

Завдання підвищення кваліфікації:

1) Ознайомити педагогів із принципами академічної доброчесності та відповідального використання генеративного ШІ й розглянути способи формулювання зрозумілих правил його застосування в конкретних навчальних завданнях;
2) опрацювати прийоми розроблення завдань і критеріїв оцінювання, які дають змогу встановити власний внесок учня та перевірити досягнення очікуваних результатів навчання незалежно від використаних інструментів;
3) розглянути алгоритм педагогічних дій за сумнівів у самостійності роботи та способи застосування ШІ для підготовки критеріїв і зворотного зв'язку зі збереженням відповідальності вчителя за оцінювання і захист даних.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: За професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН № 1225 від 29.08.2024) професійні: А3. Інформаційно-цифрова компетентність; Г3. Оцінювально-аналітична компетентність;

За професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки № 620-21 від 19.10.2021) професійні: А4. Предметно-методична компетентність; Г2. Інформаційно-комунікаційна компетентність; В3. Морально-етична компетентність;

За професійним стандартом «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» (наказ Мінекономіки № 967 від 17.09.2021) професійні: А1. Нормативно-правова компетентність; Б1. Компетентність забезпечення якості освітньої діяльності; Д3. Інформаційно-цифрова компетентність;

За професійним стандартом «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки № 620-21 від 28.09.2021) професійні: Ґ1**.**Нормативно-правова компетентність; В2. Інформаційно-комунікаційна компетентність.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

1) Сформулювати для навчального завдання правила допустимого використання ШІ та спосіб повідомлення про його застосування; пояснити учням різницю між погодженою допомогою інструмента і прихованою підміною власної роботи;
2) адаптувати щонайменше одне завдання для перевірки власного внеску учня та скласти до нього критерії, пов’язані з очікуваними результатами навчання, зокрема щодо пояснення ходу міркувань, перевірки джерел і обґрунтування висновків;
3) обрати й обґрунтувати послідовність дій у ситуації сумнівів у самостійності роботи та перевірити підготовлений за допомогою ШІ зворотний зв’язок за критеріями точності, відповідності навчальній меті й коректності комунікації.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка, виданий ТОВ «Всеосвіта» згідно з Постановою КМУ № 800 та верифікований на Державній інформаційно-комунікаційній системі підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних та/або науково-педагогічних працівників «Вектор».

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено розгляд алгоритмів роботи з генеративним штучним інтелектом у щоденному оцінюванні, розроблення критеріїв та етичних норм. Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових матеріалів та презентацій вебінару.

Зміст програми складається з **1** модуля та **2** взаємопов’язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: **2** год, з них: **1** год — лекційні заняття (вебінар), **1** год — практична робота (розбір кейсів).

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	Самостійна робота (год)	Контрольні заходи (год)	Усього (год)
МОДУЛЬ 1. Доброчесність і ШІ в щоденному оцінюванні					
Тема 1.1. Правила використання ШІ та академічна доброчесність у навчальних завданнях.	1	—	—	—	1
Тема 1.2. Завдання та критерії для оцінювання власного внеску учня. Сумніви в самостійності роботи та відповідальне використання ШІ вчителем.	-	1	—	—	1

Назва навчальних тем	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	Самостійна робота (год)	Контрольні заходи (год)	Усього (год)
Разом за модулем	1	1	—	—	1
УСЬОГО	**1**	**1**	—	**-**	**2**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Доброчесність і ШІ в щоденному оцінюванні.

Тема 1.1. Правила використання ШІ та академічна доброчесність у навчальних завданнях.

Відмінності між використанням ШІ для пошуку ідей, пояснення, редагування та виконання роботи замість учня; зв'язок допустимої допомоги з метою конкретного завдання. Формулювання трьох можливих режимів роботи: самостійно без ШІ; із визначеними видами допомоги; із використанням ШІ як предмета критичного аналізу. Приклад короткого повідомлення учня про застосування інструмента: який сервіс використано, для чого, які матеріали отримано та що перевірено і виконано самостійно. Перевірка фактів і першоджерел, коректне посилання на використані матеріали, урахування вікових умов сервісів і захист персональних даних.

Тема 1.2. Завдання та критерії для оцінювання власного внеску учня. Сумніви в самостійності роботи та відповідальне використання ШІ вчителем

Перетворення завдань на відтворення готової відповіді на завдання з поясненням способу розв'язання, аналізом джерел, виправленням помилок або застосуванням знань до конкретного контексту. Збір посильних свідчень навчального поступу: короткого плану, проміжного рішення, коментаря до виправлень, рефлексії чи усного пояснення. Розроблення рубрики, яка оцінює предметну правильність, обґрунтованість міркувань і досягнення результату навчання; правила використання ШІ повідомляються до виконання роботи. Урахування різного доступу до цифрових інструментів і можливості виконати рівноцінне завдання без платного сервісу.

Послідовність дій учителя: уточнити умови завдання й попередні домовленості; зіставити роботу з доступними свідченнями її виконання; запропонувати учневі пояснити рішення або виконати коротке співвідносне завдання; надати зворотний зв'язок і діяти відповідно до встановлених процедур закладу освіти. Обмеження автоматичних детекторів ШІ: їхній висновок не використовується як єдиний доказ порушення; предметне оцінювання і встановлення факту порушення доброчесності потребують окремого обґрунтування. Використання вчителем генеративного ШІ для підготовки чернеток критеріїв і коментарів на вигаданих або належно знеособлених прикладах; перевірка змісту та остаточне рішення про оцінку залишаються за педагогом.

Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання.

1. Які існують критерії розмежування між допустимим використанням генеративного ШІ (пошук ідей, пояснення, редагування) та прихованою підміною власної роботи учня?
2. Як правильно сформулювати та донести до учнів правила допустимого застосування ШІ для конкретного навчального завдання у форматах очного, дистанційного чи змішаного навчання?

3. Яким чином можна адаптувати традиційні завдання так, щоб перевірити власний внесок учня, хід його міркувань та досягнення результатів навчання незалежно від використаних цифрових інструментів?
4. Яка послідовність педагогічних дій передбачена в ситуації виникнення сумнівів щодо самостійності виконання роботи учнем, і чому висновки автоматичних детекторів ШІ не можуть бути єдиним доказом порушення академічної доброчесності?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225.
2. Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів : наказ Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 № 722, зі змінами.
3. Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 14.08.2026 № 1427.
4. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII, зі змінами.
5. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800, зі змінами.